

JAAARREKENING 2023

Inleiding

Deze jaarrekening 2023 markeert een, op financieel-administratief vlak, belangrijk moment in de geschiedenis van Heemkundekring Het Zuidkwartier. In 2023 heeft het bestuur van de Heemkundekring ingezet op een kwaliteitsslag, om zo de toekomst van de Heemkundekring met vertrouwen tegemoet te kunnen zien.

Deze kwaliteitsslag heeft ook op financieel administratief vlak belangrijke gevolgen gehad, die in deze jaarrekening zijn weerslag vinden. In totaal zijn op het financiële terrein vier belangrijke besluiten genomen. Deze zijn inmiddels ook doorgevoerd:

- 1) Invoering van de btw-plicht: tot en met 2022 was de Heemkundekring vrijgesteld van btw. Vanwege de uitgifte van het magazine De Tijding, en de exploitatie van het museum, kon de Heemkundekring ook opteren om als kleine ondernemer te worden gezien, en zo btw-plichtig te worden. Om financiële redenen heeft de Heemkundekring besloten voor deze optie te kiezen, en is zij per 1 januari 2023 btw-plichtig geworden.
- 2) Overstappen van het kasstelsel (incl. btw) naar het baten en lasten stelsel (excl. btw): tot en met 2022 werd de administratie gevoerd op basis van het kasstelsel. Vanwege de invoering van de btw-plicht en het op stapel staan van grote investeringen voor de komende jaren, is besloten om in 2023 over te stappen op het baten en lasten stelsel. In de praktijk bleek dit enige voorbereidingstijd nodig te hebben, mede vanwege de omschakeling naar boekingen excl. btw. De administratie is daarom in 2023 in eerste instantie nog op de oude manier gevoerd, en bij het samenstellen van de jaarrekening zijn de uitkomsten vervolgens vertaald naar een verlies- en winstrekening en balans nieuwe stijl.
- 3) Implementatie van een integraal financieel systeem, inclusief koppeling naar de bank, ledenadministratie, facturatie, btw-administratie en invoering van een kassa-systeem met pin-betaling in het museum: tot en met 2023 werd de administratie bijgehouden in een relatief eenvoudig systeem, dat passend was bij de toenmalige administratieve opzet. Eind 2023 is, gelet op de toekomstplannen, gekozen voor een speciaal voor verenigingen ontwikkeld financieel-systeem en een speciaal voor kleine organisaties ontwikkeld kassa- en pin-systeem¹. Om praktische redenen zijn deze systemen ingevoerd per 1 januari 2024. Inmiddels zijn zij volledig actief. Deze jaarrekening is nog opgebouwd vanuit het oude systeem, wat enkele beperkingen oplevert in de gewenste uitsplitsing van baten- en lasten. Vanaf 2024 zal de jaarrekening geheel vanuit het nieuwe systeem worden opgezet.
- 4) Splitsing van de functies penningmeester en voorzitter. Door omstandigheden was de penningmeester tevens waarnemend voorzitter van de Heemkundekring geworden, Dit was niet wenselijk gelet op de kwaliteitsslag waarop is ingezet vanaf 2023. De toenmalige penningmeester heeft daarop aangegeven de vacante functie van voorzitter in te willen gaan vullen, waarna gezocht is naar een nieuwe penningmeester. Eind 2023 is het gelukt om de beide functies op de gewenste wijze ingevuld te krijgen.

¹ Beide zijn SAAS-systemen, de administraties staan daarmee in the cloud. Beide systemen draaien op Europese servers en vallen onder Europese wetgeving.

Resultaat 2023

In onderstaande tabel is de verlies- en winstrekening over 2023 weergegeven. Vanwege de in de inleiding beschreven stelselwijzigingen konden geen vergelijkende cijfers met het voorgaand jaar worden weergegeven. Dit zal vanaf 2024 wel gaan gebeuren.

Per saldo is het jaar 2023 afgesloten met een positief resultaat van € 832.

Verlies & Winstrekening 2023	Lasten	Baten	Saldo
Algemene baten en lasten	€ 3.100	€ 20.504	€ + 17.404
Contributie	€ -	€ 10.454	€ + 10.454
Giften en donaties	€ -	€ 2.213	€ + 2.213
Subsidies	€ -	€ 7.837	€ + 7.837
Beheerkosten	€ 1.974	€ -	€ - 1.974
Kosten vrijwilligers	€ 1.126	€ -	€ - 1.126
Heemkundige Activiteiten	€ 6.605	€ 741	€ - 5.864
Tijdingen en nieuwsbrieven	€ 5.634	€ 741	€ - 4.892
Werkgroepen, beeldbank en evenementen	€ 971	€ -	€ - 971
Museum en Heemhuis	€ 10.619	€ 2.412	€ - 8.207
Museum (exploitatie)	€ 175	€ 1.442	€ + 1.266
Museum (gebouw)	€ 10.444	€ 970	€ - 9.474
Heemhuis (gebouw)			
Mutaties reserves	€ 2.500	€ -	€ - 2.500
Storting in reserve modernisering museum	€ 2.500	€ -	€ - 2.500
Storting in reserve 50 jaar HKK	€ -	€ -	€ -
Totaalsaldo	€ 22.824	€ 23.657	€ + 832

Het aantal leden in 2023 bedroeg 456. Ieder lid betaalde € 22,94 excl. btw (= € 25 incl. btw) aan contributie voor het hele gezin. De giften en donaties bestaan uit vrijwillige extra stortingen bij de contributiebetaling van de leden, en giften gedaan door bezoekers van Museum Den Aanwas en Heemhuis 't Kwartier.

In 2023 heeft de Heemkundekring 3 subsidies ontvangen:

- Een waarderingssubsidie van de gemeente Woensdrecht van € 4.733
- Een verduurzamingssubsidie voor het museum van het Dorpsplatform Ossendrecht (Eneco-fonds) van € 2.500
- Een bijdrage van Rabo-clubsupport van € 604

De subsidie voor de verduurzaming van het museum kon om praktische redenen pas tijdens de wintersluiting (november 2023 t/m maart 2024) worden uitgegeven. Deze € 2.500 is daarom per 31 december toegevoegd aan de bestemmingsreserve modernisering museum. In het voorjaar van 2024 is deze reserve inmiddels geheel besteed.

Driemaal per jaar geeft de Heemkundekring het magazine De Tijding uit, dat onder alle leden wordt verspreid. Binnen de gemeente Woensdrecht wordt het magazine verspreid door vrijwilligers. Voor de verzending naar de leden in de omliggende Nederlandse gemeenten wordt, vanuit een maatschappelijke doelstelling, bewust gebruik gemaakt van WSW Business Post (beschermde arbeidsplaatsen). Alleen voor de leden buiten de regio en de leden in België moet gebruik worden gemaakt van de reguliere postdiensten.

De kosten voor de overige werkgroepen, beeldbank en evenementen zijn relatief laag, omdat deze activiteiten vaak low-profile geheel vrijwillig worden uitgevoerd. Daarnaast is het aantal Heemkundige activiteiten de laatste jaren minder geworden. Vanuit de gewenste kwaliteitsslag zal het bestuur de komende jaren gaan inzetten op nieuwe groei van deze activiteiten. Het is daardoor de verwachting dat de kosten hiervoor de komende jaren weer zullen gaan stijgen.

In 2023 was de toegang voor zowel museum Den Aanwas in Ossendrecht als Heemhuis 't Kwartier in Hoogerheide nog gratis. De inkomsten bestonden geheel uit bijdragen voor onderwijskundige activiteiten. Jaarlijks komen via het project CuKids basisschoolklassen op bezoek in het museum waarvoor de Heemkundekring een bijdrage ontvangt. De begeleiding gebeurt geheel door vrijwilligers.

Als eerste uitvloeisel van de gewenste kwaliteitsslag is vanaf de wintersluiting op 1 november 2023 begonnen aan een grote herinrichting, modernisering en verduurzaming van museum Den Aanwas. Deze herinrichting is voor het grootste deel uitgevoerd door vrijwilligers. Waar dat niet mogelijk was is bewust gebruik gemaakt van lokale ondernemers om daarmee ook de lokale verbondenheid te stimuleren. Daarbij is natuurlijk wel altijd gewerkt met meerdere offertes om zodoende de kosten niet onnodig hoog te laten worden.

Per 1 april 2024 is de herinrichting succesvol afgerond. De burgemeester van Woensdrecht heeft het museum die dag officieel heropend. Bijzondere aandacht is er nu o.a. voor het bijzondere levensverhaal van de Ossendrechtse Pauline Musters (Prinses Pauline), die door Guinness Book of Records officieel is uitgeroepen tot "het kleinste vrouwtje ooit". Het museum heeft het officiële certificaat daarvoor ook mogen ontvangen. Gelijktijdig met de opening heeft de presentatie van een nieuw boek over Paulientje plaatsgevonden in het museum. Het museum heeft rond de opening veel publiciteit gekregen in de media, zelfs Guinness heeft een international stuk geweid aan Paulientje en het museum.

Na de herinrichting is voor het museum een toegangsprijs van € 5 (incl. btw) ingevoerd. Daarnaast is het museum gestart met de verkoop van souvenirs en boeken over Paulientje. Hiermee wordt de investering in de komende jaren naar verwachting grotendeels terugverdiend.

Administratief waren de huisvestingskosten voor de beide panden in 2023 nog verweven, en het lukte niet goed om deze achteraf te ontrafelen. Daarom worden ze in deze verlies- en winstrekening nog als totaal gepresenteerd. Vanaf 2024 zijn ze administratief gesplitst en apart inzichtelijk. Beide gebouwen zijn overigens op dit moment niet in eigendom van de Heemkundekring. Het museum is eigendom van een aan de Heemkundekring gelieerde stichting (Stichting Beheer Cultureel Erfgoed Zuidwesthoek). Het heemhuis is eigendom van een particuliere familie. Voor beide gebouwen bestaat een exclusieve gebruikersovereenkomst waardoor de Heemkundekring ze voor onbepaalde tijd gratis (heemhuis) of tegen een vast jaarlijks bedrag (museum) als enige partij mag exploiteren.

Balans per 31-12-2023 en resultaatbestemming

Onderstaand de balans per 31 december 2023, met vergelijkende cijfers per 31 december 2022.

Debetzijde (bezittingen en vorderingen)		
	2023	2022
Installaties	€ 2.819	€ -
Museumstukken	€ 1.042	€ -
Boekwaarde activa	€ 3.861	€ -
Voorraad verkoopgoederen Museum	€ 532	€ -
Bankrekening	€ 238	€ 463
Spaarrekening (vrij te besteden deel)	€ -	€ 3.000
Kas	€ 721	€ 1.467
Saldo liquide middelen vrij besteedbaar	€ 959	€ 4.930
Spaarrekening (gereserveerd voor risico's)	€ 5.000	€ 5.000
Spaarrekening (gereserveerd voor modernisering museum)	€ 7.500	€ 5.000
Saldo liquide middelen gereserveerd	€ 12.500	€ 10.000
Debiteuren	€ 420	€ -
Terug te vorderen BTW	€ 724	€ -
Af te dragen BTW	€ -67	€ -
Nog te verrekenen BTW	€ 657	€ -
Totaal balans debetzijde	€ 18.929	€ 14.930

Creditzijde (reserves en schulden)		
	2023	2022
Risicoreserve museum + heemhuis	€ 5.000	€ 5.000
Algemene reserve	€ 3.011	€ 833
Bestemmingsreserve modernisering museum	€ 7.500	€ 5.000
Jaarresultaat	€ 832	€ 2.178
Totaal vrij inzetbare reserves	€ 11.343	€ 8.011
Crediteuren algemeen	€ 2.496	€ 1.754
Vooruitontvangen contributie	€ 90	€ 165
Totaal balans creditzijde	€ 18.929	€ 14.930

Het jaarresultaat over 2022 van € 2.178 positief is in 2023 toegevoegd aan de algemene reserve. Het bestuur stelt de algemene ledenvergadering (19 juni 2024) voor om het resultaat over 2023 van € 832 positief als volgt te bestemmen:

- € 750 toevoegen aan de nieuwe bestemmingsreserve 50-jarig jubileum HKK (in 2027);
- € 82 toevoegen aan de algemene reserve.

Investerings en activa

Zoals beschreven in de inleiding, en ook blijkend uit de balans (cijfers 2022), werden in voorgaande jaren investeringen niet geactiveerd maar direct in het lopende jaar afgeschreven. Dit betekent dat de Heemkundekring in feite een grote stille reserve heeft door de museumstukken en de inventaris van het museum en het heemhuis. In 2024 zal worden onderzocht hoe hiermee om moet worden gegaan in het kader van de jaarrekening.

Voor nu is een eerste activastaat opgesteld, waarop de nieuwe investeringen zijn opgenomen. Omdat een aantal investeringen eind 2023 zijn gestart, maar pas in het eerste kwartaal 2024 zijn afgerond, is ook de stand per 30 april 2024 opgenomen op deze lijst. De hiervoor genoemde al langer aanwezige museumstukken en inventaris zijn nog niet vermeld op de onderstaande activastaat.

Activastaat per 30-4-2024

	investering 2023	investering 2024	investering totaal	termijnen	jaarlast	start afschrijven	afschrijving 2023	waarde 31-12-2023	afschrijving 2024	waarde 30-4-2024
Installaties										
1010A01 CV ketel	€ 3.020	€ -	€ 3.020	15	€ 201	2023	€ 201	€ 2.819	€ 201	€ 2.617
1010A02 Lichtplan incl. verduurzaming museum	€ -	€ 6.294	€ 6.294	10	€ 629	2024	€ -	€ -	€ 629	€ 5.664
1010A03 Kassasysteem, pin-apparaat en kassalade	€ -	€ 433	€ 433	5	€ 87	2024	€ -	€ -	€ 87	€ 347
Subtotaal Installaties	€ 3.020	€ 6.727	€ 9.747		€ 917		€ 201	€ 2.819	€ 917	€ 8.628
Museumstukken										
1020A01 Broche Paulientje	€ 150	€ -	€ 150	5	€ 30	2023	€ 30	€ 120	€ 30	€ 90
1020A02 Stoel paulientje	€ 287	€ -	€ 287	5	€ 57	2023	€ 57	€ 230	€ 57	€ 172
1020A03 Herinrichting incl. theater Paulientje	€ 693	€ 1.156	€ 1.849	5	€ 370	2024	€ -	€ 693	€ 370	€ 1.479
Subtotaal Museumstukken	€ 1.130	€ 1.156	€ 2.286		€ 457		€ 87	€ 1.042	€ 457	€ 1.741
Totaal	€ 4.150	€ 7.883	€ 12.033		€ 1.375		€ 289	€ 3.861	€ 1.375	€ 10.370

	saldo 1/1/23	storting 2023	saldo 31/12/23	termijnen	jaarschijf	start vrijval	vrijval in 2023	saldo 31-12-2023	vrijval in 2024	saldo 30-4-2024
Afschrijvingsreserve										
1010A03 Dekking lichtplan uit reserve museum	€ 5.000	€ 2.500	€ 7.500	10	€ 750	2024	€ -	€ 7.500	€ 750	€ 6.750

De bestemmingsreserve modernisering museum wordt gebruikt om de komende 10 jaar de afschrijvingslasten van het museum deels te dekken. Dit gebeurt in de praktijk door vanaf 2024 jaarlijks een tiende deel (€ 750) van de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de exploitatie.

Controle en vaststelling

Op 4 april 2024 heeft de kascommissie, bestaande uit de heren M. Bolders en A. Borremans, in aanwezigheid van de voorzitter/oud-penningmeester en de huidige penningmeester, de financiële administratie 2023 gecontroleerd conform art. 13 van de statuten, en deze akkoord bevonden.

In hun verslag stellen zij het volgende:

“De kascommissie heeft vastgesteld dat de beide penningmeesters een ordelijke financiële administratie hebben gevoerd, waarbij er enerzijds een goed totaaloverzicht is, maar ook een goede administratie is gevoerd van alle inkomsten en uitgaven onder dekking van valide boekstukken.

De kascommissie stelt voor beide penningmeesters te bedanken voor hun inzet en tegen alle verdere navraag en verantwoording over het boekjaar 2023 te vrijwaren.

De kascommissie verzoekt de ledenvergadering om décharge te verlenen aan het bestuur voor het gevoerde beleid in het afgelopen verenigingsjaar.”

Op 30 april heeft het voltallige bestuur van de Heemkundekring deze jaarrekening besproken en vastgesteld. Deze jaarrekening is inclusief het voorstel voor de bestemming van het resultaat op 19 juni 2024 ter goedkeuring voorgelegd aan de ledenvergadering conform art. 13 lid 1 van de statuten.

Ossendrecht / Calfven, 30 april 2024

A.M. Matthijssen,

Voorzitter

W.J. Zaal BBA CPC

Penningmeester

.....

.....

Ossendrecht, 19 juni 2024

Door de onderstaande ondertekening bevestigen de overige bestuursleden dat de jaarrekening is goedgekeurd door de algemene ledenvergadering op 19 juni 2024, gehouden te Ossendrecht.

.....